

Blok 33 FIS, (Fi 30)

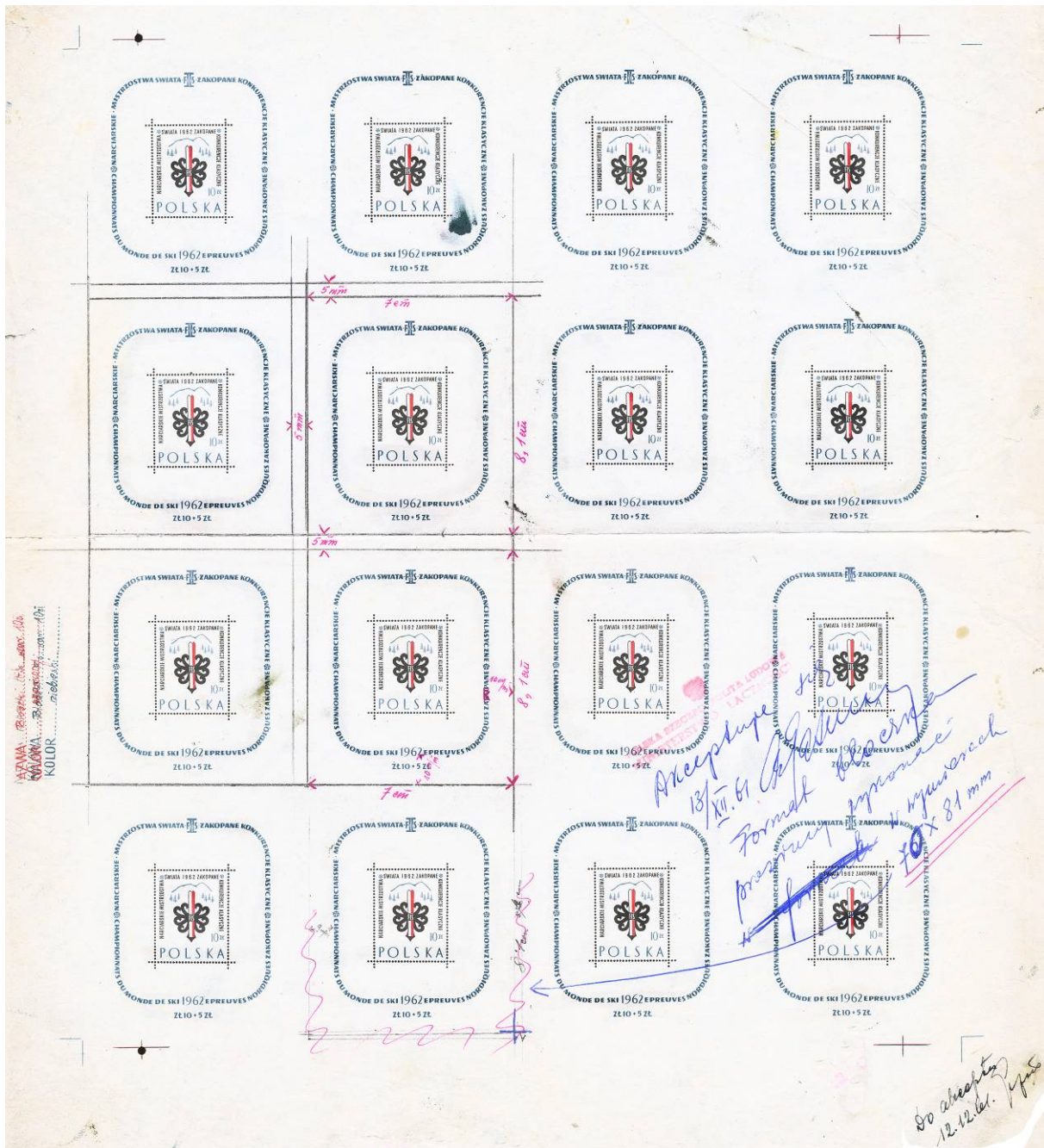
(odmienność w numeracji bloków wynika z różnicy w interpretacji kolejności wprowadzenia znaczków i bloków w zarządzeniu).

Blok nr 33 wydany z okazji Narciarskich Mistrzostw Świata - FIS z dniem 14 II 1962 r. na podstawie zarządzenia Min. Łączności z 31 stycznia 1962 (Dz.Ł. z 15 marca 1962, Nr 4, poz. 16) wykonano jako nieperforowane (z nadrukowaną perforacją; "otwory" tej perforacji nazywamy w artykule „dziurkami”) w dwóch nakładach: N.I. na przełomie roku 1961/62, N.II. w maju 1965 [1]. O ile na temat wykonania I nakładu możemy wyczerpująco przeczytać w PZP, o tyle II nakład jest owiany „tajemnicą”. Można się głęboko i głośno zastanowić dla kogo lub po co dodrukowano blok i to po czterech latach od jego wydania? Ceny na „zaspokojonym” rynku krajowym regulowały popyt i podaż, więc rzucenie na rynek nowego materiału wiązałoby się z potencjalnym załamaniem handlu, w którym nota bene PPF RUCH mocno kręciło. Więc, co mogło by być powodem do wykonania II nakładu? My podejrzewamy, że było to zamówienie podparte mocnym argumentem (dewizami) zza granicy dla jakiejś firmy specjalizującej się w tym czasie handlem filatelią, w bardzo popularnej formie kolekcjonowania jakim było zbieractwo motywów sportowych. Dlaczego to jest ważne? Nakład I wykonano z formy drukowej zawierającej 16 sektorów, ale N.II wykonano już z formy drukowej 12 sektorowej [2]. Niestety, nie kontynuowano w pełnym wymiarze działań archiwizacyjnych i zaprzestano wysyłki do Muzeum Poczty i Telekomunikacji odpisów sprawozdań z druku kolejnych nakładów oraz kompletu drukarskich prób i akceptów (wysyłano tylko wybiórczo). O zabezpieczeniu materiału z II nakładu jak zwykle nie pomyślano i dlatego my dzisiaj możemy wróżyć z fusów czy ta forma drukowa była o układzie 3x4 czy 4x3 sektory; z graniczącą do 100% pewnością można stwierdzić, że po trzech latach wykonano nową formę (forma aluminiowa nie utrzyma właściwych parametrów prze tyle lat). To są pytania na które, jak na razie, nie mamy jeszcze odpowiedzi. O ile N.I wykonano na jednokolorowej maszynie offsetowej Perle ogólnego stosowania firmy Colormetal Zürich, to N.II mógłby być już wykonany na dwukolorowej maszynie **Roland – Rekord** firmy Faber und Schleicher, która była używana w PWPW od drugiej połowy 1964.

Drukowanie na maszynie jednokolorowej

Drukowanie bloku 33 na maszynie jednokolorowej oznaczało trzykrotne przejście każdego arkusza papieru przez maszynę drukarską, przy czym trzykrotnie wymieniało formy drukowe i zbiornik z farbą. Po wydrukowaniu pierwszą farbą (szarą) arkusze ponownie przechodziły proces drukowania drugą farbą (niebieską), a następnie trzeci raz farbą czerwoną. Ostatnim etapem był proces suchego tłoczenia, który wykonano na maszynie typograficznej. Już z tego krótkiego opisu widać, że zharmonizowanie tych czterech procesów, przy niedoskonałych parametrach maszyn, wymagało wielkiej staranności.

Nie trzeba dywagować, co by się działo gdyby na 2., 3. lub 4. etapie drukowania coś się nie udało. Wtedy rozpoczynało się ponowne drukowanie od pierwszej barwy, gdyż nie drukowano z każdej formy poszczególnej barwy „na duży zapas”. W okresie nas interesującym przy produkcji nakładu doliczono ok.10-15% makulatury.

il.1 Arkusz akceptacyjny bloku 33 (ze zbiorów MPiT we Wrocławiu)

W momencie, gdy forma drukowa ulegała zużyciu lub zniszczeniu i nie nadawała się do dalszego użycia, sprawa mogła się skomplikować. Potrzebę wykonania nowej formy przed rozpoczęciem drukowania kolejną farbą można „przeboleć”, gdyż wiemy, że (teoretycznie) będziemy mieli do czynienia z tymi samymi usterkami w całym procesie drukowania tą formą. Jednakowoż, jeśli musimy zmienić formę w trakcie drukowania daną farbą to sprawa się komplikuje. Wykonanie nowej formy zawsze wiąże się z odbiciem na bloku innych, niż w poprzedniej wersji danej formy, mikro cech. W takim przypadku możemy otrzymać bloki o dwóch różnych układach usterek.

Badania mikro cech na poszczególnych sektorach arkusza akceptacyjnego bloku 33 przeprowadziliśmy tylko na jednym egzemplarzu z MPiT we Wrocławiu. Porównując sektory/bloki z arkusza akceptacyjnego z blokami znajdującymi się na rynku musimy

stwierdzić, że paleta większych (widocznych gołym okiem) i mikro usterek jest znaczna, co może wskazywać, że formy drukowe dla poszczególnych barw ulegały stopniowemu zużyciu, aż do ich fizycznej wymiany. Ponieważ nie jesteśmy w stanie określić czy dany blok był drukowany stopniowo zużytą czy nową formą podchodziliśmy ostrożnie do oznaczania poszczególnych odmian/form. Poza tym wymiana formy drukowej dla poszczególnej farby ma wpływ na wszystkie drukowane nią bloki, co w analizie usterek (przy braku materiału porównawczego i „wspomagającego”, jak krzyżki markacyjne i inne znaki drukarskie) zawsze pozostawia cień wątpliwości.

Do dyspozycji mieliśmy 186 sztuk bloku 33 z różnych źródeł i musimy stwierdzić, że żaden z tych bloków nie posiadał wszystkich identycznych cech, jak bloki na arkuszu akceptacyjnym. To może być pierwszą wskazówką, że być może niektóre formy zostały wymienione po wydrukowaniu akceptu lecz przed rozpoczęciem produkcji.

Na 16 sektorów w arkuszu drukowym jedynie sektor 4. sprawił nam kłopot w jego identyfikacji. Nie zdołaliśmy z posiadanej puli bloków wyodrębnić i potwierdzić ani jednego bloku z tego sektora. Oczywiście nie znaczy to, że takiego bloku nie ma. Albo my nie posiadamy takiego egzemplarza, albo przed drukowaniem I-nakładu doszło do poważnej wymiany form drukowych, przez co nie mieliśmy materiału referencyjnego, a co za tym idzie szans by otrzymać rozstrzygające wyniki.

Sam arkusz akceptacyjny z blokiem 33 (il.1) przedłożono w Min. Łączności 12 XII 1961 r., by już następnego dnia, tj. 13 XII przekazać drukarni akceptację jego drukowania.

Według zarządzenia znaczek/blok drukowano farbami: c.niebieskoszarą (niebieską), brązowoszarą (szarą) i czerwoną. W nawiasach podajemy określenia barw, które używamy przy opisach usterek. Dalsze stosowane skróty:

GM – górny margines bloku, PM –prawy margines bloku,
DM –dolny margines bloku, LM –lewy margines bloku.

Kilka ogólnych spostrzeżeń:

- 1) niektóre usterki występują tylko na kilku blokach, by po czasie zaniknąć. Na ich miejsce pojawiają się nowe usterki. W takich przypadkach najczęściej powstawało pasmo usterek, które były przydatne do identyfikacji tego samego sektora z różnych okresów produkcji,
- 2) wygląd wszelkich usterek ulega zmianie w zależności od procesu technologicznego drukowania bloków (zużycie form, docisk walców, stan fizyczny farby, papier itd.).

Wspólne usterki dla wszystkich sektorów:

Z małym wyjątkiem (sektor 11) we wszystkich sektorach występują trzy charakterystyczne usterki:

- na górnej perforacji uszkodzona dziewiąta od prawej „dziurka” (il.2), (bez s.11),
- biała plamka na „O” w MONDE (il. 3a) i na cyfrze „1” nominału dopłaty na DM bloku (il.3b).

il. 2

il. 3a

il. 3b

Opis tabeli:

kolumna 1: podajemy miejsce występowania usterki,

kolumna 2: opis usterki ,

kolumna 3: x – usterka występuje na akcepcie,

kolumna 4-6: x – usterka występuje na określonej formie.

Sektor 1.

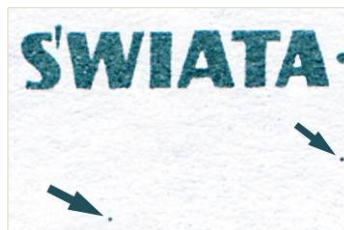
il.4

il.5

il.6

il.7

il.8

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 1	Akcept	F1	F2	
GM bloku	szara plamka nad 9. dziurką od prawej strony	x	x		il.4
GM bloku	dwie czerwone plamki nad „R” w MISTRZOSTWA		x		il.5
GM bloku	jw., lecz górna plamka mniejsza, aż do całkowitego zaniku			x	il.6
GM bloku	niebieska plamka pod "W" i drugim "A" w ŚWIATA		x	x	il.7
znaczk	czerwona plamka pod drugim „A” w ZAKOPANE		x	x	il.8

Sektor 2.

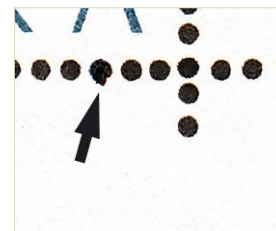
il.9

il.10

il.11

il.12

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 2	Akcept	F1	F2	F3	
GM bloku	niebieska plama nad „A” w ZAKOPANE	x	x	-	-	il.9
GM bloku	niebieska plamka nad pierwszym „N” i pod „U” w KONKURENCJE	x	x	x		il.10
znaczk	niebieska plamka nad „E” w ZAKOPANE	x	x	x		il.11
znaczk	zdeformowana 3. dolna "dziurka" od prawej strony	x	x	x	x	il.12

Na oznaczonej przez nas „formie” F3, oprócz usterki pokazanej na il.12 występuje jeszcze jedna dość charakterystyczna usterka pokazana na il. 13: zdeformowana 7. górna „dziurka” od lewej strony. Ta ze wzgl. na skąpy materiał jest jeszcze niepotwierdzona.

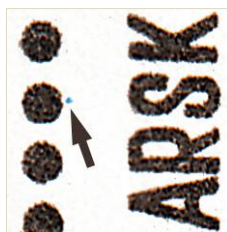

il.13

Sektor 3.

il.14

il.15

il.16

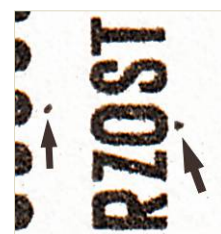
il.17

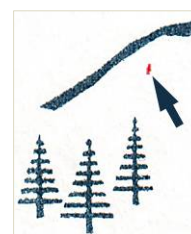
il.18

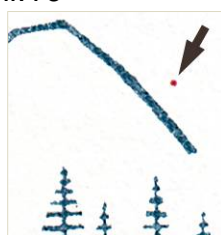
il.19

il.20

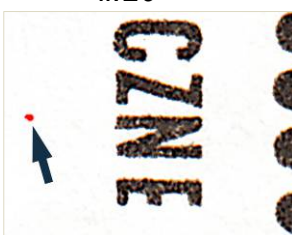
il.21

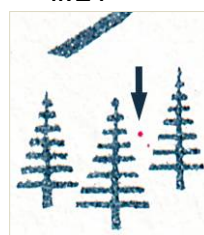
il.22

il.23

il.24

il.25

il.26

il.27

il.28

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 3	Akcept	F1	F2	F3	
GM bloku	czerwona kreska pod „W” w ŚWIATA	x	x			il.14
znaczk	niebieska plamka przed „S” w NARCIARSKIE	x	x	x	x	il.15
znaczk	czerwona plamka po „E” w KLASYCZNE	x	x			il.16
GM bloku	połączona 2. i 3. „dziurka” na górnej perforacji		x	x	x	il.17
znaczk	szara plamka na g. poziomej belce „E” w ZAKOPANE		x	x		il.18
znaczk	brak plamki na g. poziomej belce „E” w ZAKOPANE				x	il.19
znaczk	brązowa plamka przed i po „O” w MISTRZOSTWA		x			il.20
znaczk	czerwona kreska na lewym stoku		x			il.21
znaczk	czerwona plamka nad stokiem po prawej stronie			x	x	il.22
znaczk	niebieska plamka po prawej stronie u podstawy „1” w			x	x	il.23

	1962				
znaczk	czarna plamka przed „ZN” w KLASYCZNE		x	x	il.24
znaczk	czarna plamka w grupie świerków po lewej stronie		x	x	il.25
znaczk	czarna plamka pod belką „T” w ŚWIATA		x	x	il.26
znaczk	szara plamka nad prawą śnieżynką		x		il.27
znaczk	szara plamka na stoku pod "2" w 1962			x	il.28

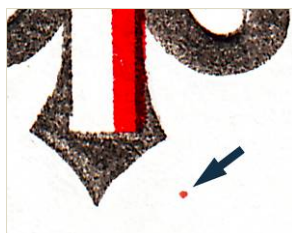
Sektor 4.

Brak materiału porównawczego.

Sektor 5.

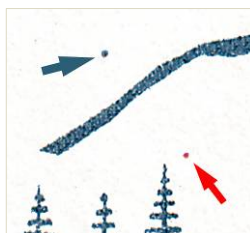
il.29

il.30

il.31

il.32

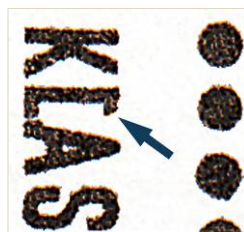
il.33

il.34

il.35

il.36

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 5	Akcept	F1	F2	
LM bloku	jasne rysy na „l” i „A” w NARCIARSKIE	x	x		il.29
znaczk	czarna plamka na dole przy parzenicy		x	x	il.30
znaczk	czarne plamki nad i pod prawym stokiem		x	x	il.31
znaczk	plamka: niebieska nad, czarna pod lewym stokiem		x	x	il.32
GM bloku	szara plamka nad 4.-5. górną "dziurką" od prawej			x	il.33
GM bloku	czarna plamka nad symbolem zawodów			x	il.34
znaczk	szara plamka pomiędzy pętlcami po lewej stronie			x	il.35
znaczk	szara wypustka z laski „L” w KLASYCZNE			x	il.36

Sektor 6.

il.37

il.38

il.39

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 6	Akcept	F1	
GM bloku	niebieska kreska nad „W” w ŚWIATA	x	x	il.37
GM bloku	niebieska plamka nad „K” w ZAKOPANE	x	x	il.38
znaczk	niebieska plamka nad lewym stokiem	x	x	il.39

Sektor 7.

il.40

il.41

il.42

il.43

il.44

il.45

il.46

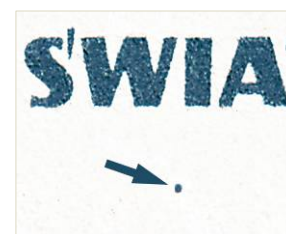
il.47

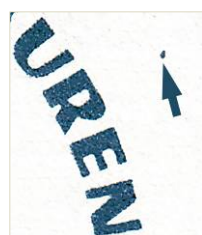
il.48

il.49

il.50

il.51

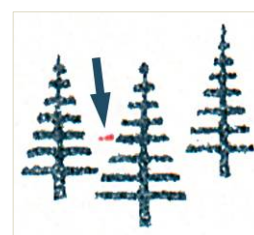
il.52

il.53

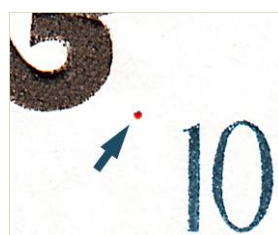
il.54

il.55

il.56

il.57

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 7	Akcept	F1	F2	
LM bloku	niebieska plamka pod 1-2. od lewej górną „dziurką”	x	x		il.40
GM bloku	niebieska plamka pod „TW” w MISTRZOSTWA	x	x		il.41
GM bloku	niebieska plamka nad pierwszym „A” w ŚWIATA	x	x		il.42
GM bloku	niebieska plamka nad pierwszym „A” w ZAKOPANE	x	x		il.43
DM bloku	niebieska plamka nad „E” w MONDE	x	x		il.44
znaczk	czerwona plamka przy nodze „K” w POLSKA	x	x		il.45
GM bloku	niebieska plamka nad 8-9. od lewej górną „dziurką”		x		il.46
PM bloku	dwie niebieskie plamki przy prawej „perforacji” na wys. „R” w KONKURENCJE(także s.10. i 11.)		x	x	il.47

znaczk	szara plamka nad prawą śnieżynką		x	x	il.48
LM bloku	niebieska plamka po „K” w NARCIARSKIE			x	il.49
GM bloku	niebieska plamka pod „I” w ŚWIATA			x	il.50
PM bloku	niebieska plamka po „R” w KONKURENCJE			x	il.51
PM bloku	niebieska plamka przed „A” w KLASYCZNE			x	il.52
znaczk	szara plamka przed „IE” w NARCIARSKIE			x	il.53
znaczk	czerwona plamka pod „6” w 1962			x	il.54
znaczk	czerwona plamka w lesie po lewej stronie			x	il.55
znaczk	czerwona plamka przed lasem po prawej stronie			x	il.56
znaczk	czerwona plamka pomiędzy parzenicą i liczbą 10			x	il.57

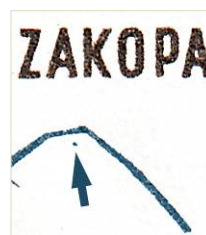
Sektor 8.

il.58

il.59

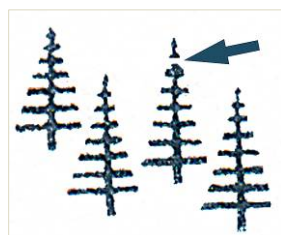
il.60

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 8	Akcept	F1	
GM bloku	niebieska plamka w pierwszym „N” w KONKURENCJE	x	x	il.58
PM bloku	niebieska plamka po prawej stronie znaczk	x	x	il.59
znaczk	niebieska plamka u szczytu prawego stoku	x	x	il.60

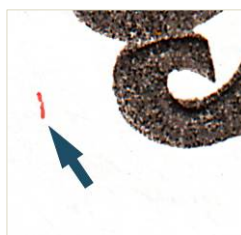
Sektor 9.

il.61

il.62

il.63

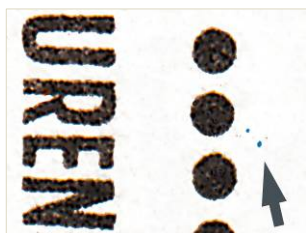
il.64

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 9	Akcept	F1	F2	
znaczk	szara plamka nad „K” w ZAKOPANE	x	x		il.61
znaczk	przerwany czubek sosny		x		il.62
znaczk	czerwona kreska przed parzenicą		x	x	il.63
DM bloku	niebieska plamka w cyfrze „2” w 1962		x	x	il.64

Sektor 10.

il.65

il.66

il.67

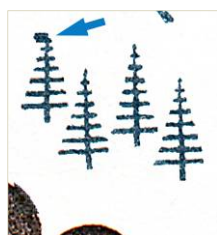
il.68

il.69

il.70

il.71

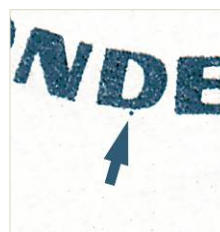
il.72

il.73

il.74

il.75

il.76

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 10	Akcept	F1	F2	F3	
PM bloku	niebieska plamka pod pierwszym „E” w KONKURENCJE	x	x	x	x	il.65
PM bloku	dwie niebieskie plamki przy prawej pionowej „perforacji” (także s.7 il. 47)	x	x	x	x	il.66
znaczk	czerwona plamka nad cyfrą „2” w 1962	x	x	x	x	il.67
DM bloku	niebieska plamka nad „Z” w ZŁ	x	x	x		il.68
PM bloku	niebieska plamka pod „E” w KLASYCZNE	x	x	x		il.69
znaczk	czerwona plamka pod czwartą sosną	x	x			il.70
znaczk	chorągiewka na pierwszej sośnie w lesie po prawej stronie	x	x	x		il.71
znaczk	niebieska plamka po prawej śnieżynce	x	x	x		il.72
znaczk	szara plamka po parzenicy		x	x		il.73
LM bloku	czerwona i szara plamka przed „KI” w NARCIARSKIE		x	x		il.74
DM bloku	niebieska plamka pod „D” w MONDE				x	il.75
DM bloku	szara plamka w lewym dolnym narożu pod pierwszą „dziurką” z lewej strony				x	il.76

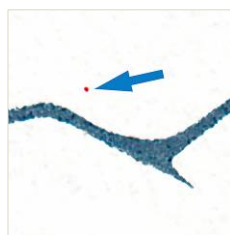
Sektor 11.

il.77

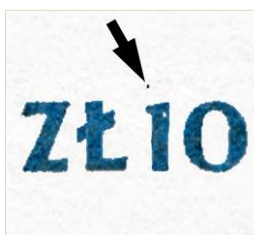
il.78

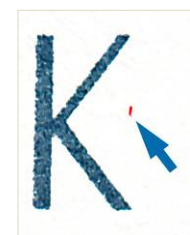
il.79

il.80

il.81

il.82

il.83

il.84a

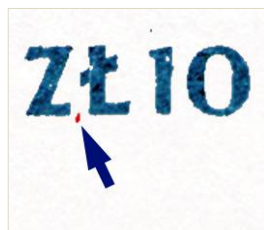
il.84b

il.85a

il.85b

il.86

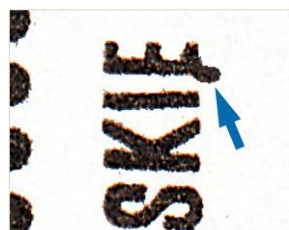
il.87

il.88

il.89

il.90

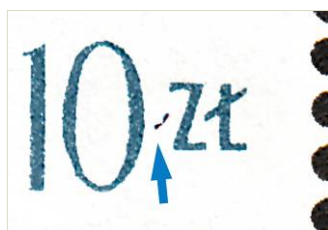
il.91

il.92

il.93

il.94

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 11	Akcept	F1	F2	F3	
PM bloku	dwie niebieskie plamki przy prawej pionowej „perforacji” (także s.7 il. 47)	x	x	x	x	il.77
znaczk	czerwona plamka na proporcu lub parzenicy (wtedy słabo widoczna)	x	x	x	x	il.78
znaczk	czerwona plamka nad stokiem	x	x	x	x	il.79
GM bloku	niebieska plamka pod drugim „K” w KONKURENCJE	x	x	x		il.80
DM bloku	niebieska plamka nad cyfrą „1” nominału	x	x	x		il.81
znaczk	czerwona plamka w „K” w POLSKA	x	x	x		il.82
znaczk	kreska na parzenicy	x	x			il.83
znaczk	uszkodzona 7. od prawej dolna „dziurka”	x				il.84a
znaczk	uszkodzona 7. od prawej dolna „dziurka”		x			il.84b
znaczk	wspólna usterka: uszkodzona 9. górna „dziurka”	x	x			il.85a
znaczk	perforacja bez usterki na 9. górnej „dziurce”			x	x	il.85b
DM bloku	czerwona plamka po „Z” w ZŁ		x	x		il.86
PM bloku	szara plamka na wys. „KO” w KONKURENCJE (przy „perforacji”)			x		il.87
znaczk	uszkodzona 12. górna „dziurka” od prawej			x		il.88
znaczk	połączone „AR” w NARCIARSKIE (różne fazy)			x		il.89
znaczk	„E” w NARCIARSKIE z ogonkiem (różne fazy)			x		il.90

DM bloku	niebieska plamka po dopłacie				x	il.91
DM bloku	niebieska plamka pod „U” w DU...				x	il.92
LM bloku	niebieska plamka w „H” w CHAMPIONATS				x	il.93
znaczk	szara ukośna kreska w nominał				x	il.94

Sektor 12.

il.95

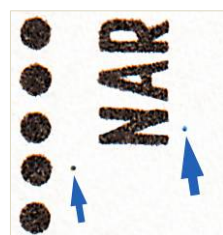
il.96

il.97

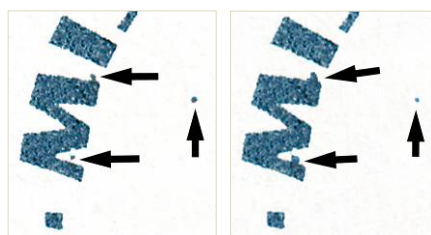
il.98

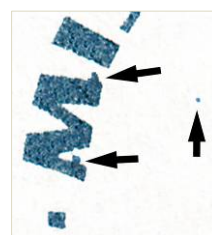
il.99

il.100

il.101a

il.101b

il.102

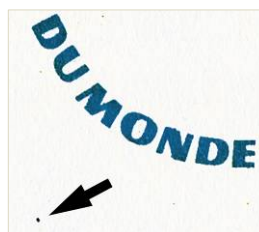
il.103

il.104a

il.104b

il.105

il.106

il.107

il.108

il.109

il.110

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 12	Akcept	F1	F2	
znaczk	niebieska plamka przed „Z” w MISTRZOSTWA	x	x		il.95
znaczk	niebieska plamka pod „N” w ZAKOPANE	x	x		il.96
znaczk	niebieska plamka pomiędzy lasem i proporcem	x	x		il.97
znaczk	niebieska plamka po „O” w POLSKA	x	x		il.98
znaczk	plamka: szara przed, niebieska po „N” w NARCIARSKIE	x	x		il.99
znaczk	szara plamka pod lewą śnieżynką		x	x	il.100
LM bloku	niebieskie wypustki z „M” i plamka po M w MISTRZOSTWA (fazy a-b)		x		il.101
GM bloku	niebieska plamka nad „U” w KONKURENCJE		x		il.102
PM bloku	czerwona plamka po prawej „perforacji”		x		il.103
PM bloku	niebieska plamka po „N” w ZAKOPANE (fazy a-b)		x		il.104
DM bloku	niebieska plamka pod „M” w MONDE		x		il.105
znaczk	niebieska plamka pod cyfrą „2” w 1962		x		il.106
znaczk	niebieska plamka nad dolnym łukiem „S” w POLSKA		x		il.107

GM bloku	niebieska plamka pod drugim „A” w ŚWIATA			x	<i>il.108</i>
znaczk	niebieska plamka pod cyfrą „1” w 1962			x	<i>il.109</i>
znaczk	niebieska plamka po Zł. nominału*			(x)	<i>il.110</i>

* usterka nie występuje regularnie

il. 111

Ujęta w katalogu Fischera usterka bloku Fi 30 jako B5 (*il.111*), na 186 przebadanych sztuk występowała tylko jeden jedyny raz, w 12. sektorze pochodzącym z F2. Ponieważ mamy tu do czynienia z typowym, acz trzeba przyznać efektownym rozlaniem farby, usterka ta może występować także na innych sektorach.

Sektor 13.

il. 112

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 13	Akcept	F1	
DM bloku	niebieska plamka nad cyfrą „1” nominału bloczka	x	x	<i>il.112</i>

Sektor 14.

il.113

il.114

il.115

il.116

il.117

il.118

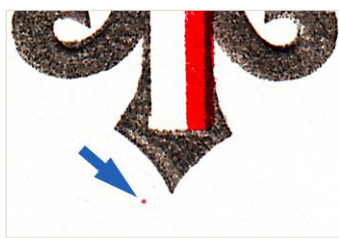
il.119

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 14	Akcept	F1	
LM bloku	niebieska plamka przed drugim „N” w CHAMPIONNATS	x	x	<i>il.113</i>
DM bloku	niebieska plamka po nominale bloczka	x	x	<i>il.114</i>
DM bloku	niebieska plamka nad „P” w EPREUVES	x	x	<i>il.115</i>
znaczk	niebieska plamka przed parzenicą	x	x	<i>il.116</i>
znaczk	czerwona plamka po cyfrze „2” w 1962	x	x	<i>il.117</i>
znaczk	szara plamka pod „N” w ZAKOPANE	x	x	<i>il.118</i>
znaczk	szara plamka pod „K” w POLSKA		x	<i>il.119</i>

Sektor 15.

il.120

il.121

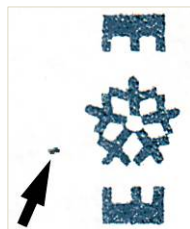
il.122

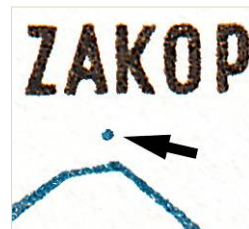
il.123

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 15	Akcept	F1	
PM bloku	niebieska wypustka z „Q” w NORDIQUES	x	x	il.120
znaczk	czerwona plamka z lewej strony poniżej parzenicy	x	x	il.121
DM bloku	szara plamka poniżej pd naroża znaczk		x	il.122
znaczk	niebieska plamka w oku „O” w POLSKA		x	il.123

Sektor 16.

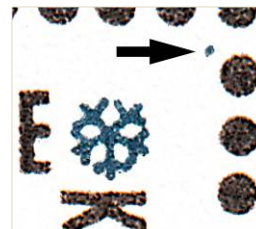
il.124

il.125

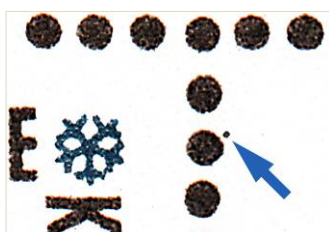
il.126

il.127

il.128

il.129

usterka na...	blok 33 (Fi 30) sektor 16	Akcept	F1	
PM bloku	niebieska plamka przed prawą śnieżynką	x	x	il.124
znaczk	niebieska plamka pod „AK” w ZAKOPANE	x	x	il.125
znaczk	czerwona plamka przy górnych pętlicach	x	x	il.126
znaczk	niebieska plamka przy pierwszej „dziurce” prawej pionowej „perforacji”	x		il.127
LM bloku	niebieska plamka przed drugim „R” w NARCIARSKIE		x	il.128
PM bloku	szara plamka przy drugiej „dziurce” prawej perforacji		x	il.129

Blok 33 FIS- Nakład II

W tej części zajmiemy się nakładem wykonanym w maju 1965 r. Jak wspomnieliśmy w pierwszej części artykułu w na początku 1965 r. wykonano nową formę drukową zawierającą 12 sektorów bloku 33. Przynajmniej dla barwy szarej i niebieskiej wykorzystano matryce z N.1, gdyż i te bloki posiadają wspólne usterki znane z N.1:

- na górnej perforacji uszkodzona dziewiąta od prawej „dziurka” (il.2),
- biała plamka na „O” w MONDE (il. 3a) i na cyfrze „1” nominału dopłaty na DM bloku (il.3b).

Bloki drukowano najprawdopodobniej na maszynie dwukolorowej będącej na stanie PWPW od września 1964 r. W tym wypadku nie mieliśmy dostępu do materiałów wyjściowych (m.in. ark. akceptacyjny) i jesteśmy przekonani, że takowe nie istnieją. Dlatego postanowiliśmy pod pojęciem „Nakład II” ująć te wszystkie bloki, które nie posiadają cech przypisanych blokom z I nakładu. Ponieważ te bloki mieliśmy do dyspozycji jedynie jako skany, nie mogliśmy sprawdzić papieru i gumy. Jest duża doza prawdopodobieństwa, że po trzech latach użyto odmiennego rodzaju papieru i gumy. Być może uda się nam to kiedyś zbadać.

Mała dygresja: bloki przynależne do II nakładu spotykamy ze stemplem Pierwszego Dnia Obiegu. Natomiast nie spotkaliśmy ich na kopertach FDC. Wytłumaczenie jest dość prozaiczne – antydatowanie w celach komercyjnych było w tym czasie dość powszechnym zjawiskiem stosowanym przez Poczta Polską. Ostatnią taką głośną przygodę filateliści przeżyli przy wydaniu FDC bloku „Szlak bursztynowy” w 1993 r.

Bloki przypisane do sektora 1.

Bloki przypisane do sektora 1. z drugiego nakładu charakteryzują się dużą ilością mikro cech.

il.130

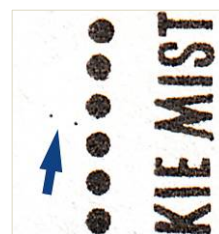
il.131

il.132

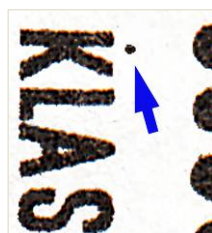
il.133

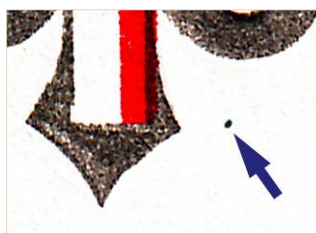
il.134

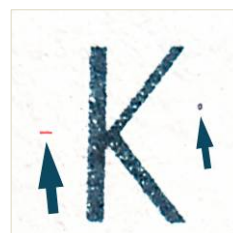
il.135

il.136

il.137

il.138

il.139

usterka na...	blok 33 (Fi 30) N.2, sektor 1	Akcept	N.2	
LM bloku	niebieska plamka przed „N” w NARCIARSKIE		x	il.130
GM bloku	niebieska plamka pod pierwszym „K” w KONKURENCJE		x	il.131
GM bloku	czerwona i szara plamka nad lg narożem znaczka		x	il.132
GM bloku	czerwona plamka nad pg narożem znaczka		x	il.133
LM bloku	dwie szare plamki na wys. „M” w MISTRZOSTWA		x	il.134
PM bloku	dwie niebieskie plamki przy prawej pionowej „perforacji” (także s.7 il. 47)		x	il.135
znaczku	szara plamka po „K” w KLASYCZNE		x	il.136
znaczku	szara plamka u dołu parzenicy		x	il.137

znaczk	czerwona kreseczka przed, szara plamka po „K” w POLSKA		x	il.138
DM bloku	niebieska plamka nad „E” w MONDE		x	il.139

Bloki przypisane do sektora 2.

il.140

il.141

il.142

usterka na...	blok 33 (Fi 30) N.2, sektor 2	Akcept	N.2	
LM bloku	niebieska plamka po „N” w NARCIARSKIE		x	il.140
znaczk	szara plamka po drugim „S” w MISTRZOSTWA		x	il.141
DM bloku	niebieska plamka na wys. „U” w NORDIQUES		x	il.142

Bloki przypisane do sektora 3.

il. 143

usterka na...	blok 33 (Fi 30) N.2, sektor 3	Akcept	N.2	
DM bloku	niebieska plamka pod „U” w EPREUVES		x	il.143

Bloki przypisane do sektora 4.

il. 144

usterka na...	blok 33 (Fi 30) N.2, sektor 4	Akcept	N.2	
znaczk	plamka: szara na „dziurce” lewej „perforacji”, czerwona przed parzenicą		x	il.144

Oczywiście nie wszystkie usterki powinny znaleźć miejsce w katalogach, ale wszystkie tu pokazane usterki pozwalają na przypisanie bloku do danej pozycji (sektora) w arkuszu drukowym.

Literatura:

[1] PZP, tom IV, str. 1625

[2] PZP, tom IV, str. 1624